انتشار صدمین شماره ضمیمه کتاب و داستان
قفسه ما به ۱۰۰ رسید

گفت‌وگو با جهادگری که اموات کرونایی را غسل می‌دهد
از مرگ به سوی زندگی

۱۶

جام جم

www.jamejamdaily.ir

روزنامه فرهنگی، اجتماعی صبح ایران

سه‌شنبه ۲ دی ۱۳۹۹ | ۷ جمادی‌الاول ۱۴۴۲ | ۲۰ صفحه | سال بیست‌ویکم - شماره ۵۸۳۵ | استان تهران و البرز ۲۵۰۰ تومان - دیگر استان‌ها ۱۵۰۰ تومان | Tuesday - December 22, 2020

شیوع ویروس کرونای جدید در انگلستان باعث شده نگرانی‌هایی از تکرار این اتفاق در کشور خودمان هم ایجاد شود

کرونای انگلیسی خطرناک‌تر از نسخه چینی

۸ و ۱۸

عالیجناب کتاب باز

حضور استاد علی نصیریان در ویژه برنامه «کتاب باز» با استقبال گرم مخاطبان همراه شد

عکس: محمد مرادی | ۷

ویژه‌ها

بررسی صحبت‌های رئیس جمهوری درباره لزوم تغییر در قانون اساسی

کدام همه پرسی کدام رفراندوم؟

۲

مهاجرت چهره‌های مشهور و هنرمندان شکل جدیدی به خود گرفته است

باخت هنر در قمار مهاجرت

تا یک دهه پیش تکلیف‌مان با مهاجرت برخی چهره‌ها روشن بود. آنها یا به دلایل حرفه‌ای تصمیم می‌گرفتند با سبک زندگی دیگری از نوع غربی در عرصه هنر شناخته شوند یا به دلیل حواشی زندگی شخصی‌شان، فضای کاری را تنگ‌تر از آن می‌دیدند که بتوانند در داخل کشور به کار ادامه دهند. اما این روزها برخی نام‌های پرتکرار در فضای مجازی با مسائل پیچیده‌تری گره‌خورده‌اند، طوری که در حوزه‌ای وسیع از حواشی زندگی شخصی گرفته تا خبرسازی‌های سیاسی و اخیرا در کنار سایت‌های قمار و شرط‌بندی شنیده می‌شوند...

۱۰

بیشتر بخوانید

گزارشی از قانون دریافت مالیات از خانه‌های خالی و میزان اثرگذاری آن بر بازار مسکن

قوانینی که خانه پر کن نیست

۳

مروری بر مهم‌ترین بزنگاه‌های تاریخی در فوتبال ایران

داغ‌های مانده بر دل

۴

نشت نفت در چهارمحال و بختیاری بار دیگر لزوم توجه به محیط‌زیست کشور را یادآور شد

آتش نفت به جان آب و خاک

۱۳

حکم اعدام مرد آزارگر صبح دیروز در زندان رجایی‌شهر کرج اجرا شد

مرگ خفاش شیشه‌ای

۱۹

یادداشت

مقصد ویروس جهش‌یافته نباشیم

مسعود مردانی

عضو کمیته علمی ستاد ملی مقابله با کرونا

تازه‌ترین خبرها می‌گوید ویروس کرونا در انگلیس دچار جهش شده و تغییراتی یافته است. البته اطلاعاتی که ما درباره این اتفاق جدید داریم، هنوز به قدر کافی، دقیق و کامل نیست و نیاز به بررسی‌های بیشتری دارد اما فعلا این موضوع مشخص شده است که ویروس کرونایی که این روزها همه دنیا با آن درگیر هستند، در برخی از کشورها جهش پیدا کرده است، تا حدی که شدت بیماری افزایش یافته و قدرت سرایت و انتقالش بین افراد بسیار بالا رفته است. همین نشانه‌ها زنگ هشداری بوده است که بررسی ژنتیک روی ویروس انجام شود و در نهایت، محققان به این نتیجه رسیده‌اند که جهشی در ویروس رخ داده که منجر به بالا رفتن قدرت سرایت آن شده است. در این بین، بررسی‌ها نشان داده است که این جهش، تنها به شکل سرعت بالای ابتلا بروز پیدا کرده و تاثیری بر افزایش مرگ و میرها نداشته است. البته این جهش چیزی نیست که بتواند خیلی نگران‌مان کند چون شواهد نشان می‌دهد که این جهش‌ها، جهش‌های کاملی نیستند که اگر کامل باشند، ویروس تبدیل به ویروسی جدید می‌شود و همه بررسی‌های قبلی را زیر سوال می‌برد و حتی واکسن ساخته شده را نیز بی‌اثر می‌کند؛ در حالی که این جهش اخیر، در آن حدی نیست که بتواند واکسن تایید شده را در برابر خودش بی‌اثر کند. موضوع مهم این است که جهش برای هر ویروسی در هر جای دنیا ممکن است اتفاق بیفتد و این جهش محدود به مرزها نیست. اما ما در این بین باید از تجربیات گذشته درس بگیریم و اجازه ندهیم بر اثر بی‌احتیاطی در اجرای محدودیت‌ها، ویروس جهش‌یافته به کشورمان برسد. وقتی در عرض تنها کمتر از ۴۸ ساعت، ویروس جهش‌یافته از انگلیس به هلند و بلژیک و ایتالیا رسیده است و نشانه‌هایی از آن در این کشورها هم دیده شده، طبیعتا احتمال این‌که این ویروس جهش‌یافته به سایر نقاط دنیا هم برسد وجود دارد و ممکن است کم‌کم علائم و نشانه‌هایش در ایران نیز دیده شود. به نظر می‌رسد یکی از مهمترین راهکارها برای جلوگیری از وقوع این اتفاق در کشورمان، متوقف شدن همه پروازهای رفت و برگشت به کشورهای ذکرشده به خصوص انگلستان است که باید خیلی سریع اتفاق بیفتد. ضمن این‌که باید همه مسافران پروازهای امارات و ترکیه و دیگر خطوط هواپیمایی نیز تحت بررسی قرار بگیرند و تست پی‌سی‌آر بدهند تا در صورت مثبت بودن تست هر فرد، خیلی فوری قرنطینه چهارده روزه برای شخص عملی شود. در واقع ما باید از تجربه پروازهایی که در ابتدای شیوع ویروس کرونا به ووهان انجام می‌شد درس بگیریم و اجازه ندهیم این ماجرا دوباره تکرار شود.

گزارش خبری

بررسی چگونگی اجرایی‌شدن رهنمودهای رهبری در جلسه سران قوا

گروه سیاسی

پنجاه و پنجمین جلسه شورای عالی هماهنگی اقتصادی سران قوا دیروز به‌ریاست رئیس جمهوری برگزار شد و در این جلسه چگونگی اجرایی‌شدن رهنمودهای اخیر مقام معظم رهبری به شورا درخصوص راهکارهای رفع مشکلات اقتصادی مورد بحث و بررسی قرار گرفت. دبیرخانه شورا نیز گزارشی از ابلاغ محورهای ۱۴گانه بیانات و دستورات رهبر معظم انقلاب به دستگاه های اجرایی مرتبط توسط رئیس جمهوری ارائه کرد.

به‌گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی ریاست جمهوری، حسن روحانی در این نشست با اشاره به برگزاری جلسه شورای عالی هماهنگی اقتصادی درحضور رهبر معظم انقلاب و دیدگاه‌های مطرح‌شده از سوی مقام معظم رهبری در این دیدار گفت: درخصوص موارد تاکید مقام معظم رهبری در جهت حمایت از اقشار کم درآمد، نظیر رایگان‌شدن آب، برق و گاز برای اقشار ضعیف جامعه، دولت اقداماتی را انجام داده که می‌تواند علاوه بر کمک به اقشار ضعیف جامعه به اصلاح الگوی مصرف در کشور بینجامد. رئیس جمهوری ادامه داد: در مورد بخش‌های دیگر نیز راهکار اجرایی همه موارد در دستور کار جلسه شورای هماهنگی قرار می‌گیرد. روحانی در ادامه با تاکید بر موضوع امنیت سرمایه‌گذاری در کشور و تشویق و افزایش امید و اعتماد سرمایه‌گذاران و ضرورت رفع موانع سرمایه گذاری، گفت: عمده‌ترین راه نجات اقتصاد کشور افزایش امید و تقویت اعتماد در میان فعالان اقتصادی است و با اصلاح رفتاری و ساختاری باید سرمایه‌گذاری را رونق بخشیم. روحانی با بیان اینکه در زمینه ارتقا و امنیت سرمایه‌گذاری، دولت به‌تنهایی نمی‌تواند همه شرایط را فراهم کند و نیاز به مساعدت و همکاری سایر قوا دارد، افزود: ضروری است که روسای قوای سه‌گانه برای رسیدن به تفسیر واحد از مسائل با یکدیگر همراهی و رایزنی‌های نزدیک‌تر داشته باشند.

رئیس قوه قضاییه نیز طی سخنانی در این جلسه با اشاره به اقدام مثبت رئیس جمهوری در ابلاغ دستورات رهبر انقلاب به دستگاه های اجرایی کشور، ایجاد ساز و کار کارشناسی فراگیرتر در بررسی های مقدماتی تصمیمات شورای هماهنگی سران قوا با مساعی و مشارکت دیگر قوا را مورد اشاره قرار داد.

سید ابراهیم رئیسی درخصوص موضوع واگذاری‌ها و تاثیر آن در ایجاد رونق تولید و فضای اقتصادی کشور گفت: با اصلاح ساختار واگذاری‌ها می‌توانیم امیدوار باشیم که با طی‌شدن روند قانونی این فرآیندها، اعتمادسازی موثری درمیان صاحبان سرمایه و علاقه‌مندان به تولید ایجاد کنند. رئیس مجلس شورای اسلامی نیز طی سخنانی در این جلسه گفت: مقام معظم رهبری همواره تاکید بر هماهنگی سران قوا داشته‌اند و این بر دوش همه ماست و ما موظف هستیم با همکاری و همدلی کارها را پیش ببریم.

محمدباقر قالیباف افزود: نمونه بارز این همکاری، کمک‌های حمایتی برای مردم است که با همکاری دولت و مجلس به سرانجام رسید و حاصل هماهنگی میان سران قوه مجریه و مقننه بوده است.

رئیس مجلس گفت: در شرایط سخت امروز همه وظیفه داریم به دولت کمک کرده و همه باید تلاش کنیم که امور کشور پیش برود.

صالحی: قانون مجلس را اجرا می‌کنیم اما پول نداریم

رئیس سازمان انرژی اتمی در گفت‌وگویی با اشاره به قانون مجلس با عنوان لغو تحریم‌ها ضمن تاکید بر اینکه سازمان انرژی اتمی به عنوان مجری، این طرح را اجرا خواهد کرد نسبت به برخی مشکلات اجرایی در این طرح انتقاد نمود.

علی‌اکبر صالحی در گفت‌وگو با سایت انتخاب درباره قانون لغو تحریم‌ها گفت: اگر قانون از تجانس لازم برخوردار نباشد حداقلش این است که همه تمکین می‌کنند اما درست پیاده نمی‌شود. تمکین کردن یک بحث است و درست پیاده کردنش بحث دیگری. برای این که یک قانون درست پیاده شود باید از آن هویت موردنظر برخوردار باشد به این معنی که توافق اولیه ارگان‌های ذی‌ربط حاصل شده باشد.

وی با بیان اینکه چیزهایی که در این قانون خواسته شده در قالب گام‌های پنج‌گانه هم وجود داشته، افزود: گام‌های پنج‌گانه، مصوب شورای عالی امنیت ملی بود و می‌توانستند در قالب همان مصوبه از سازمان انرژی اتمی بخواهند که این موارد را مثلا مقداری با سرعت و وسعت بیشتر انجام دهد. شاید نیازی به قانون جدید نبود، اما به هر حال مجلس این حق را دارد که قانونگذاری کند.

صالحی با بیان اینکه سازمان انرژی اتمی به لحاظ فنی، توانایی اجرای قانون مجلس را دارد افزود: مثلا می‌گویند ۱۰۰۰ تا سانتریفیوژ آی آر۶ بسازید. خب ما این توانایی را داریم و می‌سازیم اما نگفته‌اند پولش را چه کسی باید بدهد. این یک نقص جدی قانون است و من تعجب می‌کنم شورای نگهبان چگونه این قانون را تصویب کرده است زیرا عمدتا تاجایی که مطلع هستیم اگر قانونی وضع و هزینه برای دولت در آن دیده شود ولی منابعش دیده نشود شورای نگهبان رد می‌کند.

رئیس سازمان انرژی اتمی افزود: این یکی از مواردی است که من حداقل در این قسمتش می‌توانم اعتراض داشته یا نقدی داشته باشم که شما خواسته‌هایی را از سازمان انرژی اتمی دارید که ما آمادگی انجام آن را داریم ولی با کدام بضاعت مالی. بالاخره وقتی شما هزارتا سانتریفیوژ آی آر۶ می‌خواهید مواد اولیه‌اش را باید تامین کنید. خیلی چیزهای دیگر را باید تامین کنید. پولش از کجا باید بیاید؟ اگر از منابع داخلی باید تامین شود اینها یا نمی‌دانند منابع داخلی ما چقدر است یا نمی‌دانند ارزش هر سانتریفیوژآی آر ۶ چقدر است! لذا این یک نقص در قانون است.

وی با بیان اینکه من نمی‌دانم چطور می‌خواهند این نقص را برطرف کنند، اظهار کرد: ما که نمی‌توانیم برویم به مجلس بگوییم پول بده. ما باید به دولت بگوییم پول بده. به سازمان برنامه و بودجه بگوییم پول بده. سازمان برنامه و بودجه هم می‌گوید که من سال ۹۹ اصلا منابعی برای این کارهای فوق‌العاده ندیدم و لذا چون قانون شامل و کاملی نبوده خودش مانع برای خودش ایجاد کرده است. رئیس سازمان انرژی اتمی در بخش دیگری از این مصاحبه درباره مباحث مطرح در خصوص اخراج بازرسان آژانس از کشور گفت: با این روش‌ها که نمی‌شود کشورداری و حکمرانی کرد که همه چیز را قطع کنیم. در هیچ کنوانسیونی نباشیم. در هیچ قراردادی نباشیم. دور کشور را ببندیم. خفه می‌شویم این جوری. وی اظهار کرد: هر کنوانسیونی هر معاهده و قرارداد بین‌المللی بخشی از حاکمیت شما را محدود می‌کند این یک امر طبیعی است اما در ازای آن امتیازاتی برای شما قائل می‌شود. مثلا همین قرارداد پادمانی که بازرسان می‌آیند بخشی از حاکمیت شما را محدود می‌کند ولی امتیازاتی دارد.

درنگ

۳ دلیل برای موفقیت یک برنامه

احسان رضایی

نویسنده و پژوهشگر

عددها با همدیگر فرق دارند. هیچ‌وقت یک عدد معمولی فرض کنید ۱۹۹، شبیه یک عدد درست و رند مثل ۲۰۰ نمی‌شود. ۱۰۰۰ فقط یک رقم بزرگ‌تر از ۹۹۹ یا دو شماره بزرگ‌تر از ۹۹۸ نیست. این عددها یکجور خاصیت ویژه و جادویی هم با خودشان دارند. فرق میلیون با ۹۹۹ هزار و ۹۹۹ فقط یک رقم نیست. درست مثل شب یلدا که فقط یک دقیقه از شب قبل و بعد از خودش بلندتر است، اما باز هم این شب، شب ویژه‌ای است که با بقیه شب‌ها فرق دارد. از آن شب‌هایی که هزار شب نمی‌شود و حتی اگر مثل یلدای امسال، بنا به دور هم جمع شدن و دیدار آشنا و اجرای باقی سنت‌ها هم نباشد، باز شب یلداست و متفاوت با دیگر شب‌ها و لیالی. برای همین است که اهالی رسانه، همگی به فکر تدارک ویژه‌ای برای این شب و سایر مناسبت‌های خاص هستند. شبکه‌ها و برنامه‌های تلویزیونی مختلف هم همین کار را کردند و هر کدام کوشیدند بهترین و متفاوت‌ترین کیفیت خودشان را ارائه کنند. برنامه ویژه‌ای که دوستان من در «کتاب‌باز» با حضور استاد علی نصیریان آماده کردند، یکی از این برنامه‌ها بود که خیلی خوب دیده و بریده‌هایی از آن، به‌سرعت در شبکه‌های مجازی دست به دست شد. بخشی از این موفقیت، قطعا به خاطر انتخاب درست و دقیق مهمان این برنامه بود.

استاد نصیریان، یکی از پنج استاد برجسته بازیگری است که نسل‌های متعددی با او خاطره دارند. او در هر دهه، حداقل یک نقش ویژه و ماندگار بازی کرده است؛ از آقای هالو و قاضی شارح و رضا خوشنویس بگیرید تا حاج یونس فتوحی و بزرگ‌آقا. بنابراین شرط اول مهمان یک برنامه ویژه، یعنی امکان برقراری با تعداد هرچه بیشتری از مخاطبان با این انتخاب رعایت شده. بعد از آن می‌رسیم به این‌که از این مهمان ویژه با مخاطب‌های بالقوه زیاد چه می‌خواهیم؟ شب یلدا، به‌طور سنتی شب دورهم نشینی و گپ و گفت و نقل خاطرات است. پس مهمان ویژه این شب هم باید سخنور خوبی باشد تا بتواند خاطرات شیرینی تعریف کند. اتفاقی که با حضور استاد نصیریان هم افتاد و ایشان خاطرات کودکی خودش، از اسباب‌بازی‌های آن روزگار گرفته تا آداب و رسوم شب چله را با جزییات و مهارت خاص خودشان تعریف کردند. به علاوه این مهمان ویژه خوش‌نقل و با مخاطب انبوه باید با طراحی اصلی برنامه هم سازگاری داشته باشد. یعنی این‌که آن برنامه به خاطر یک برنامه ویژه یا مهمان خاص، کل ماهیت و کارکردش را از دست ندهد. این سومین ویژگی هم با دعوت از استاد نصیریان برای برنامه «کتاب‌باز» برقرار شد.

استاد نصیریان که خودش می‌گفت کتاب‌باز است و «حالا خوب شد کفترباز نشدم»، از جلال آل‌احمد و خانم دانشور و تعدادی دیگر از نویسندگان خاطره داشت، سه کتابفروشی محبوبش را معرفی کرد، آخرین کتاب‌هایی که خوانده بود («طفل صدساله‌ای به نام شعر نو» و «زبان زنده») را به تفصیل معرفی کرد و گفت دوست ندارد کتاب‌هایش را قرض بدهد، کاملا برای کتابی‌ترین برنامه حال حاضر صدا و سیما انتخاب درستی بود. گمان می‌کنم به این سه دلیل بود که برنامه ویژه «کتاب‌باز» برای شب یلدا با حضور استاد علی نصیریان عزیز موفق شد.